



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 138/09-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. októbra 2009 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudcov Jána Auxta a Ľubomíra Dobríka o prijatej sťažnosti L. V., S., zastúpenej advokátkou E. H., S., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Skalica v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 3 D 271/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 573/99, Dnot 280/99, Dnot 126/2007) a v konaní vedenom pod sp. zn. P 156/00 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo L. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Skalica v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 3 D 271/2008 (pôvodne

vedenom pod sp. zn. D 573/99, Dnot 280/99, Dnot 126/2007) a v konaní vedenom pod sp. zn. P 156/00 porušené boli.

2. Okresnému súdu Skalica prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 3 D 271/2008 konať bez zbytočných prietáhov.

3. L. V. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 500 € (slovom tritisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Skalica povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Skalica je povinný uhradiť L. V. trovy konania v sume 223,46 € (slovom dvestodvadsaťtri eur a štyridsaťšesť centov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jej právnej zástupkyne advokátky E. H., S.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 138/09-9 zo 14. mája 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť L. V., S. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Skalica (ďalej len „okresný súd“) v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 3 D 271/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 573/99, Dnot 280/99, Dnot 126/2007) a v konaní vedenom pod sp. zn. P 156/00.

V označenom dedičskom konaní vystupuje sťažovateľka ako účastníčka konania spolu so svojím maloletým synom. Konanie sa začalo uznesením okresného súdu sp. zn. D 573/1999 zo 7. decembra 1999.

Ústavný súd po prijatí sťažnosti vyzval 22. mája 2009 predsedu okresného súdu, aby sa k sťažnosti vyjadril, aby zaslal predmetný súdny spis a aby oznámil, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci. Vyjadrenie predsedu okresnému súdu spolu s vyžiadaným súdnym spisom bolo ústavnému súdu doručené 10. augusta 2009.

Predsaeda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol stručný prehľad úkonov vo veci:

„Konanie v dedičskej veci po neb. A. V., zomrelom dňa... sa začalo uznesením Okresného súdu Skalica zo dňa 7. 12. 1999 pod sp. zn. D 573/1999. Dňa 7. 12. 1999 bol na prejednanie dedičstva určený súdny komisár JUDr. J. K., Notársky úrad S. Súdny komisár dňa 7. 1. 2000 vykonal predbežné vyšetrenie v dedičskej veci a po zadovážení ďalších potrebných dokladov prejednal dedičstvo dňa 12. 7. 2000, 6. 9. 2000 a 16. 11. 2000.

Dňa 21. 11. 2000 súdny komisár podal na Okresný súd Skalica návrh na schválenie úkonu opatrovníka maloletého E. V. Okresný súd Skalica rozsudkom č. k. P 156/01-38 zo dňa 4. 3. 2003 neschválil právny úkon opatrovníka.

Ďalšie konanie vo veci prejednania dedičstva bolo u súdneho komisára dňa 29. 7. 2003, dňa 28. 6. 2004 a 25. 2. 2005.

Dňa 25. 4. 2006 súdny komisár vzniesol vo veci námietku zaujatosti vzhľadom na skutočnosť, že bol zo strany dedičky L. V. v médiách osočovaný. Okresný súd Senica dňa 11. 1. 2007 rozhodol že JUDr. J. K. je vylúčený z úkonov súdneho komisára v dedičskej veci D 573/1999, D not 280/99-K.

Dňa 22. 3. 2007 Okresný súd Senica vec náhodným výberom prideliť na konanie súdnemu komisárovi JUDr. J. M. Po zabezpečení dokladov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v S. súvisiacich s ustálením pohľadávky štátu – peňažného príspevku na motorové vozidlo, u súdnej komisárky sa uskutočnilo konanie dňa 4. 12. 2007.

Dňa 19. 12. 2007 dedička L. V. podala na súd žiadosť, aby spis bol pridelený na prejednanie JUDr. J. K. Žiadosti nebolo vyhovené nakoľko bolo rozhodnuté o zaujatosti JUDr. J. K.

Dňa 6. 10. 2008 súdny komisár vrátil spis Okresnému súdu Skalica, spis bol pridelený náhodným výberom zákonnej sudkyňi JUDr. B. a súdnej komisárke JUDr. V. K. JUDr. K. vo veci vykonala prejednanie dedičstva dňa 11. 12. 2008, 27. 1. 2009 a 19. 2. 2009.

Dňa 17. 6. 2009 Okresný súd Skalica vydal uznesenie č. k. 3 D/271/2008-149, ktorým určil všeobecnú hodnotu dedičstva a vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, ktoré zaniklo smrťou poručiteľa. Po právoplatnosti uznesenia bude súdny komisár konať ohľadom vyporiadania dedičstva.“

Predseda okresného súdu s poukazom na už citovanú chronológiu úkonov súdu i účastníkov konania uviedol, že v danom prípade ide o „*právne zložitý prípad z dôvodu vzniknutej pohľadávky Okresného úradu v S. v sume 148.500 Sk na zakúpenie motorového vozidla patriaceho do dedičstva*“. Vo vzťahu k aktivite sťažovateľky v danom konaní predseda okresného súdu vyslovil názor, podľa ktorého sťažovateľka nespôsobila prekážky v konaní. V závere svojho vyjadrenia vyjadril súhlas na konanie o podanej sťažnosti bez ústneho pojednávania.

Právna zástupkyňa sťažovateľky reagovala na základe výzvy zo 17. augusta 2009 na vyjadrenie predsedu okresného súdu podaním doručeným ústavnému súdu 10. septembra 2009, v ktorom vyjadrila súhlas s vyjadrením predsedu okresného súdu v celom rozsahu, pričom zdôraznila, že v danej veci sa podľa názoru sťažovateľky „*rozhodne jedná o veľké prietahy zo strany jednak súdneho komisára, jednak zo strany súdu, ktoré vznikli nečinnosťou trvajúcou 10 rokov...*“.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania (sťažovateľka vyjadrila súhlas s konaním o podanej sťažnosti bez nariadenia pojednávania už v samotnej sťažnosti, pozn.) podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania,

pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd zistil, že ku dňu rozhodovania o sťažnosti nie je konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 3 D 271/2008 právoplatne skončené.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia

všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup okresného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Základnými kritériami na hodnotenie veci ako zložitej je skutkový stav veci a platná právna úprava relevantná na rozhodnutie o veci (II. ÚS 26/95). Predmetné konanie vedené okresným súdom, v rámci ktorého sťažovateľ namieta zbytočné prietahy, možno hodnotiť ako konanie, ktoré po právnej stránke nie je zložité. Ide o dedičské konanie, ktorého cieľom je vyporiadanie dedičstva po nebohom A. V. Zložitosť predmetného dedičského konania zvyšuje jedine uplatnená pohľadávka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v S. pôvodne v konaní uplatnená Okresným úradom v S. (ďalej len „okresný úrad“) v sume 148 500 Sk z titulu poskytnutia finančného príspevku na kúpu motorového vozidla, ktoré sa po smrti poručiteľa stalo predmetom dedičstva. Objasňovanie skutočného stavu veci však nemôže podľa názoru ústavného súdu pri vhodnej voľbe dôkazných prostriedkov spôsobiť v konaní tohto druhu komplikácie, ktoré budú mať za následok trvanie konania v dĺžke takmer 10 rokov.

Pri posudzovaní druhého kritéria používaného pre hodnotenie prípadných zbytočných prietáhov v konaní ústavný súd dospel k záveru, že správanie sťažovateľky,

resp. jej právnych zástupcov v žiadnom prípade neprispelo k celkovej dĺžke konania. Sťažovateľka i jej právni zástupcovia poskytovali súdnemu komisárovi, ako aj okresnému súdu v priebehu konania požadovanú súčinnosť, na výzvy reagovali riadne a včas.

Postup okresného súdu a ním povereného súdneho komisára ako tretie kritérium na posúdenie porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zhodnotil ústavný súd ako postup, ktorý vykazoval zbytočné prietahy.

Ústavný súd za postup ústavne neakceptovateľný z hľadiska rešpektovania základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov považuje obdobie od zrušenia rozsudku okresného súdu č. k. P 156/00-16 zo 16. februára 2001 uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 10 Co 170/01-27 z 18. apríla 2001 do 4. marca 2003 (takmer 2 roky). Vymedzené obdobie sa vyznačovalo súvislým obdobím nečinnosti okresného súdu, ako aj súdneho komisára.

Dňa 4. marca 2003 uskutočnil okresný súd vo veci pojednávanie, na ktorom rozhodol rozsudkom č. k. P 156/00-38 o návrhu súdneho komisára na schválenie dedičskej dohody z 21. novembra 2000. Uvedeným rozsudkom okresný súd neschválil v časti dedičskej dohody úkon opatrovníka maloletého syna sťažovateľky, keďže opatrovníkom bol okresný úrad, ktorý bol v konaní zároveň veriteľom z uplatnenej pohľadávky.

Po ustanovení nového opatrovníka maloletému synovi sťažovateľky uskutočnil súdny komisár vo veci pojednávanie 29. júla 2003. Následne, súdny komisár 1. októbra 2003 vyzval právneho zástupcu okresného úradu na doplnenie dokladov a vyjadrenie k námietkam sťažovateľky voči uplatnenej pohľadávke. Právny zástupca okresného úradu na výzvu nereagoval, v dôsledku čoho mu bola súdnym komisárom zaslaná 28. januára 2004 (teda po uplynutí 3 mesiacov) urgencia k predošlej výzve. Vyjadrenie právneho zástupcu okresného úradu bolo doručené súdnemu komisárovi až 25. júna 2004. Pojednávanie nariadené súdnym komisárom na 28. jún 2004 bolo z dôvodu neúčasti právneho zástupcu okresného úradu odročené až na 25. február 2005 (nečinnosť 8 mesiacov). Na tomto pojednávaní bol vykonaný súpis majetku poručiteľa patriaceho

do dedičstva a následne súdny komisár predložil okresnému súdu návrh uznesenia. Dňa 8. marca 2006 (po nečinnosti trvajúcej viac ako 1 rok) okresný súd vrátil spis súdnemu komisárovi z dôvodu nesprávneho postupu v konaní. Podaním doručeným okresnému súdu 24. apríla 2006 vzniesol súdny komisár námietku vlastnej zaujatosti.

O námietke rozhodol Okresný súd Senica, ktorý sa stal príslušným vo veci konať a rozhodnúť na základe zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.) v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2005, až 11. januára 2007 (nečinnosť 8 mesiacov) a následne bol spis pridelený súdnej komisárke notárke JUDr. J. M.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní môže dôjsť nielen nekonaním príslušného súdu, ale aj takou činnosťou súdu, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania vo veci, s ktorou sa obrátil na súd (II. ÚS 64/99). To znamená, že aj nesprávna činnosť štátneho orgánu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva podľa čl. 48 ods. 2, ak činnosť štátneho orgánu nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa osoba obrátila na štátny orgán, aby o jej veci rozhodol (I. ÚS 17/99, II. ÚS 33/99). Prvoradou povinnosťou súdu a sudcu je teda organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa osoba obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Takáto povinnosť je konkretizovaná jednak v § 6 zákona č. 99/1963 Z. z. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, jednak v § 100 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd bez ďalších návrhov tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, a napokon v § 114 ods. 1 OSP, podľa ktorého predseda senátu pripraví konanie tak, aby bolo možné rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní. Nerešpektovanie týchto ustanovení Občianskeho súdneho poriadku môže v okolnostiach konkrétneho súdneho konania

znamenat' neefektívny a nesústredený postup konajúceho súdu, a tým aj porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy.

V postupe okresného súdu ústavný súd identifikoval aj obdobia charakterizované jeho nesústredenou a neefektívnou činnosťou. Išlo predovšetkým o obdobie od 22. marca 2007 do 4. decembra 2007, keď sa činnosť súdneho komisára obmedzila iba na vyzývanie Obvodného úradu S. na vyjadrenie sa k návrhom sťažovateľky. O neefektivite týchto úkonov svedčí najmä skutočnosť, že právnym nástupcom k 1. januáru 2004 zaniknutého okresného úradu sa pre oblasť sociálnych vecí stal podľa zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v S. Súdny komisár teda opakovane vyzýval k súčinnosti nepríslušný orgán.

Ako neefektívny a nesústredený hodnotí ústavný súd tiež postup súdneho komisára a okresného súdu v období medzi 29. aprílom 2008 a 24. októbrom 2008. Uvedené obdobie bolo poznačené sporom medzi súdnym komisárom a okresným súdom o príslušnosť na poverenie notárky činnosťou súdneho komisára. Ako ústavný súd zo súdneho spisu zistil, dôvodom tohto sporu bola skutočnosť opätovného zriadenia okresného súdu zákonom č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2008. Poverenie notárky JUDr. J. M. na prerokovanie dedičstva bolo totiž vydané Okresným súdom Senica, ktorý v danom čase vo veci konal a v územnom obvode ktorého má poverená notárka sídlo. Po prechode výkonu súdnictva na novovzniknutý okresný súd, ktorý sa týkal aj predmetného konania, poverená notárka namietala svoju nepríslušnosť konať ako súdny komisár v tejto veci. Tento spor bol ukončený až 24. októbra 2004 poverením notárky JUDr. V. K. ako súdnej komisárky okresným súdom, teda po uplynutí 6 mesiacov, počas ktorých sa vo veci meritórne nekonalo.

Ústavný súd tak zistil, že na celkovej dĺžke konania takmer 10 rokov sa okresný súd neodôvodnenou nečinnosťou či svojím neefektívnym a nesústredeným postupom podieľal v rozsahu 5 rokov a 9 mesiacov, pričom ústavný súd ako postup súdu hodnotil aj postup súdom poverených súdnych komisárov. Táto skutočnosť vyplýva z konštantnej judikatúry ústavného súdu, ktorý už v rámci svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti konštatoval, že úkony notára ako súdneho komisára v konaní o dedičstve sú úkonmi súdu, a preto aj nimi možno spôsobiť zbytočné prietahy, za ktoré nesie zodpovednosť všeobecný súd (III. ÚS 47/00).

Uvedený záver napokon jednoznačne vyplýva z ustanovenia § 38 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého môže súd poveriť notára, aby ako súdny komisár prejednal dedičstvo. Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku úkony notára (podľa odseku 1) sa považujú za úkony súdu. Zodpovednosť všeobecného súdu za efektívny postup súdneho komisára v dedičskom konaní vyplýva aj z ustanovenia § 175zb ods. 1 OSP, podľa ktorého súd môže odňať vec poverenému notárovi, ak napriek predchádzajúcemu upozorneniu spôsobí zbytočné prietahy v súdnom konaní. Súd potom poverí úkonmi v konaní o dedičstve iného notára podľa rozvrhu práce.

Pokiaľ ide o opakovaný prechod výkonu súdnictva, v tejto veci nie je táto okolnosť pre ústavný súd relevantná na posúdenie, či došlo v konaní k zbytočným prietahom, keďže organizačné zmeny týkajúce sa súdov nemôžu byť v žiadnom prípade pričítané na ťarchu práv účastníka konania (napr. III. ÚS 14/00, II. ÚS 286/07, IV. ÚS 14/09).

Konanie v predmetnej veci ústavný súd kvalifikuje ako konanie vykazujúce zbytočné prietahy relevantné z hľadiska čl. 48 ods. 2 ústavy aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z predmetného súdneho spisu vyplýva, že na vzniku a pretrvávaní nepriaznivého a nežiaduceho stavu týkajúceho sa dĺžky konania vo veci vedenej okresným súdom majú rozhodujúci podiel viaceré nedostatky v činnosti tohto súdu, resp. ním poverovaných súdnych komisárov, tak ako boli uvedené v odôvodnení tohto rozhodnutia. To viedlo k zbytočným prietahom v konaní.

V okolnostiach posudzovaného prípadu ústavný súd taktiež konštatuje, že otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní (III. ÚS 14/00).

Na základe uvedených dôvodov ústavný súd vyslovil porušenie základného práva s'ťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako je to uvedené v 1. bode výroku tohto nálezu.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. S'ťažovateľka v petite svojej s'ťažnosti navrhla takéto rozhodnutie, preto ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov v konaní, ktoré okresný súd po opätovnom vzniku vedie pod sp. zn. 3 D 271/2008 (bod 2 výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení základného práva s'ťažovateľky garantovaného jej čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

S'ťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie v sume 450 000 Sk, v prepočte 14 937,26 €.

Ústavný súd pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení vzal do úvahy najmä charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty s'ťažovateľky, jej správanie

počas predmetného konania a aj skutočnosť, že ústavný súd vo veci zistil porušenie označených práv.

Ústavný súd v okolnostiach posudzovaného prípadu berúc do úvahy už uvedené kritériá považuje za primerané priznať sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 3 500 € (bod 3 výroku nálezu).

Pri určovaní primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru aplikovaného na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia nie je prípadná náhrada škody.

IV.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľka žiadala uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 18 680 Sk, v prepočte 620,02 €, ktoré jej vznikli z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou E. H.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2007, ktorá bola 19 056 Sk, a úhradu trov konania priznal za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2008 (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti a jej podanie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) v spojení s § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to v sume 105,42 € (3 176 Sk) za jeden úkon právnej služby a 2 x 6,31 € (190 Sk) režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

Podanie právnej zástupkyne sťažovateľky doručené ústavnému súdu 10. septembra 2009 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah (absencia nových skutočností a ústavnoprávneho aspektu) ako podanie relevantné na rozhodnutie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal.

Ústavný súd tak priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia v sume 223,46 € (4. bod výroku nálezu), pričom okresný súd je povinný zaplatiť ju na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. októbra 2009